

Posudek školitele na disertační práci JUDr. Alexandry Hochmanové „Právnické vzdělávání a pokusy o reformu právnického studia v českých zemích od roku 1918 do současnosti“

Téma právnického vzdělávání se v poslední době těší vzrůstajícímu zájmu odborné i laické veřejnosti. Do probíhající diskuse o této problematice se aktivně zapojila JUDr. Alexandra Hochmanová sepsáním své rozsáhlé disertační práce nazvané „Právnické vzdělávání a pokusy o reformu právnického studia v českých zemích od roku 1918 do současnosti“. Už předem je třeba říci, že její disertace předkládaná nyní k obhajobě na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze má co nabídnout a že se mezi ostatními příspěvky rozhodně neztratí.

Hochmanová konstatuje, že se právnické vzdělávání nachází na rozcestí. Jeho víceméně ustálený obsah a forma jsou dnes konfrontovány s novými výzvami a se změněným společenským kontextem. Působí na ně zejména tlak ekonomického kalkulu, evropeizace a úpadek klasické vzdělanosti. Autorka nezastírá, že tyto vlivy mají ambivalentní efekt – generují jak pozitiva, tak negativa. Všechny tyto tendence a jejich účinky se snaží pojmenovat, důkladně rozebrat a nabídnout východiska.

Práce není zaměřena jen na aktuální problémy právnického vzdělávání. Její podstatnou částí je sledování proměn výuky právníků v minulosti. To je dáno povahou věci. Podoba právnického vzdělávání má v našem prostoru kořeny sahající hluboko do minulosti. Autorka správně upozorňuje na to, že dějiny právnického vzdělávání jsou u nás spojeny s neustálými pokusy o reformu právnického studia, se snahou o nalezení jeho optimální koncepce. Jednotlivé reformní iniciativy detailně přibližuje a kriticky hodnotí.

Závěrečné kapitoly práce jsou opět zaměřeny na současnost. S využitím četné pedagogické a didaktické literatury se autorka vyrovnává s novými trendy ve výuce. Dává konkrétní odpovědi na to, jak by mělo právnické vzdělávání 21. století vypadat z hlediska cílů, obsahu i metod. Sympatická je její snaha odpovědně vyvažovat mezi dědictvím minulosti a nároky dneška, mezi teoretickou a praktickou orientací studia a mezi tradičními a moderními formami výuky. Tyto pasáže patří v práci k nejlepším. Prozrazují autorčinu akribii i dlouhodobou zkušenost z práce v aparátu právnické fakulty.

Celkově lze říci, že předkládaná disertační práce určitě po všech stránkách ob stojí. Je originálním dílem opřeným o množství primárních a sekundárních pramenů naší i cizí provenience. Přináší také množství nových poznatků a úhlů pohledu na zkoumané otázky. Kombinuje různé metody výzkumu. S názory autorky lze většinou souhlasit, protože jsou

podložené a dobře odůvodněné. Rovněž z jazykového a formálního hlediska dostala práce všem požadavkům.

Školitel práci jednoznačně doporučuje k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertačních prací.

Praha, 12. dubna 2016

Doc. JUDr. PhDr. Pavel Maršálek, Ph.D.